

דברי התעוררות בענין פיאה נכרית שהשמייע הגה"צ רבי חיים יושע הלברשטאם שליט"א

אב"ד ור"מ פאטמאר מאנסי יצ"ו
אצל שיעור פרקי אבות שב"ק פרשת בה"ב [מברכינן סיון] תשס"ד

זאת התורה לא תהא מזהלפת

מדוד לפרסם דעת תורה

בעניני דיעות והשקפות

כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל

דלכאורה צריך לתת טעם על הא רלמדי הו"ל דאסור לאשה ליך בגילוי הראש מקרא ופרע ראש האשה, וראוי להבין למה העמדה תורה"ק אהרת האיסור הלו כפרשת סוטה דייקא, ויותר הו"ל לרמוז אהרתו אצל לאו דלא ילכש גבר שמלת אשה וכדומה, והירץ דאפשר רעל כן נכתבה כפרשת סוטה, שנשנו ונכפלו בה הקללות ר"ל, כגון והשביע הכהן בשבעת האלה, והיתה לאלה, כדי לרמוז שההולכת בפרוע ראש מכנסה את עצמה בגדר הקללות האלו שכתב הוה"ק רח"ל, על כן נכתב דוקא כאן, ומה תרון ותראה הומד האיסור. והתת"ס ולה"ה כתשוכותיו בענין איסור שעירות בפרוע ראש, סיים בלשנו הקדוש, ראוי לחוש להקללות הנכתבין בזה כוה"ק ע"כ, וידוע דאין מדרכו של רבינו בעל התת"ס להביא דברי הוה"ק כתשוכותיו, ובכלל לא מצינו כוה"ק שדרכה בקללות המדות רח"ל בשאר ענינים כמו שהחמיר בזה, אלא וודאי המה דברים המורים העומדים כרומו של עולם ואין לזוז מהם, וכל אדם יראה לאמץ את ביתו שיתנהלו בגרדי הצניעות עפ"י דין תוה"ק עכתרה"ק.

ואולי אפשר לומר טעם אחר שרמזה התוה"ק דייקא איסור פריעת ראש אצל מעשה הסוטה, כדי להראות דאף שמדובר כאן מטובה שנטתה מדרכי בנות ישראל הכשרות והצניעות, שקנא לה בעלה ונסתרה, עם כל זאת הוצרכו לפרוע את ראש האשה, כי ער עכשו לאו פרועה הוה, וכמש"כ רש"י הו"ל מרכתיב ופרע, מכלל דההוא שעתא לאו פרועה היא, ונמצאו למדין מזה ער כמה פרצה כהרה בישראל דאף הגרועה שבישראל לא היתה יוצאה פרוע ראש, ער אשר אם קיימו בה מצות פידוע ראש היתה זאת כיוון גדול ער כאיר, ובעוה"ר אי נא לנו שכך עלתה בימינו לחפש התרים ולהקל בענינים המורים הללו.

בזכות שלא שינו את מלבושם זכו לציאת מצרים
ויזה צמיר לומר הצניעות המורה הליאה הים צאה וים ויה ראה ראה

דאורייתא אסור מצד הדין וכרעת הרמ"א, ובאיסור דרבנן אסור מצד התקנה שהוא תקנת קדמונים כמדינותינו בהרם, שאין לקנות מכל אדם יינות וגבינות וכדומה שהוא מדרבנן, כי אם כשיש בידו כתב הכשר ממורה הוראה שחקר על המאכל ועל המשקה שהוא אם נעשה בכשרות. ובבית לחם יהודה (ריש סי' ק"ט) כתב בעי"ז שתקנו בפנקס הארצות שאף מכו שמחוק בכשרות אין ליקח שום דבר מאכל אלא א"כ יש בידו כתב הכשר מהאב"ד, ע"כ. כאשר בודר כל זה דבית"ק זי"ע כשו"ת רברי יואל (יו"ד סי' ל"ד).

עכ"פ ק"ו הוא בנידון דירן דמיירי מתשש ספק איסור דאורייתא דחקרובת ע"ז, אף בלי התקנה אין לנו אחר הכרעת התבואות שור שהכריע מצד הדין כי באיסור דאורייתא אין להם שום נאמנות כרעת הרמ"א ו"ל שפסק בהרמב"ם. על כן אין להפירמעס שום נאמנות בזה, וידוע מה שכתב הרבי חיים כשם הרשב"א כי מה בעניני ממנונת לא יעשה שום פעולה אלא בדרך בטוח שלא יבוא לו שום הפסד, ק"ו בעניני איסור צריכין להיזהר. על כן צריכין לידע שכעת אין לסמוך על כל השמעות שונות הנפוצים, איהו הם בכלל הספק ואיהו מהם לא, כי לא נחברד עריין לאשורו. ומה בכל הכשרים על מאכלים וכדומה לא נסמך כי אם על רב המכשיר המחוק בכשרות, אשר נסע בעצמו למקומות ההם אשר מייצרים שם המאכלים, וכירד בעצמי על כל הפרטים כמו ענינו, כל שכן בזה בחשש ספק ע"ז או אפשר לסמוך על השמעות הנפוצות בשוק, ומה גם שדרכה שמעות מקורן הוא מהפירמע"ס המכרים, שאין להם נאמנות בזה. ולכן גדול כח קידוש השם אשר עשו בנות ישראל בזה.

מדיכין יצא העגל הזה

אכן אמרו חכמינו (ע"ז מה:): כי העוקד ע"ז צריך "לשרש" אחריה, ולכן יצא העגל הזה...

הנה ידוע לכל כי נתעורר שאלה גדולה בענין הפאה נכרית כי יש כאן חשש של תקרובת עבודה זרה, וגדולי ישראל פסקו לאסור, ונודע מה שכתב הרמב"ם (פ"ז ה"ב מהל' ע"ז) וו"ל עבודת כוכבים ומשמשיה ותקרובות שלה וכל הנעשה כשכילה אסור כהנאה שנאמר ולא תביא הועכה אל ביתך, וכל הנהנה באחד מכל אלו לוקה שהים, ארת משום ולא תביא, ואחת משום ולא ידבק בידך מאומה מן החרם, והרי הוא אסור כהנאה אפילו בכל שהוא שנאמר והיית תרם כמותו, כל מה שאחה מביא מעבודת כוכבים ומכל משמשיה ותקרובתה הרי הוא כמות ע"כ.

תקרובת ע"ז חמיר מע"ז עצמה

והנה השערות הבאים מתורו (אינדיע) יש עליהם חשש גדול שהם תקרובת ע"ז, כי האומות כמדינה הוה עובדים ע"ז כמש וחושבים השערות כקרבן לאליל שלהם ר"ל, וזאת למרועי כי איסור הנאה של תקרובת ע"ז חמיר יותר מהע"ז עצמה, כדנפסק בש"ע (סי' קל"ט סעיף ב') דאליל של גוי יש להם כיגול, ותקרובתה אין לה כיטול. והג"מ (ס"ק ר') כתב הטעם בזה וו"ל ונראה לי הטעם דחקרובת גרע מאליל, דאליל עצמו נזוין תלוין בשלימותו, דכל זמן שהוא שלם הוא פלח לי, וכן מהזיק אותה לנו, אבל אם נפסל כמל מנענו מחשבה זו, משא"כ בתקרובת דאפילו רבר מועט שאינו חשוב מקדיב לפניו, נמצא דלא פקע איסור אם נפסל עכ"ל.

ואולי אפשר לומר עור טעם בזה ע"ד אנדה.

הנה הרמב"ם כתב במורה נבוכים (ח"ג פ' ל"ז) דמשום הכי אסרה התורה"ק כהנאה כל הבא מע"ז וכליה, כי היה אפשר שיקדה לאיש אחד שתצליח סחורתו וירבה ממנו מן הרמים הרם, ויחשבה סיכה ויאמין בה, לזאת אסרה התורה כהנאה כל הבא מע"ז מפני שננצל מן המחשבה...

כ' דאליק של גוי יש להם ביטול, ותקדושתה אין לה ביטול. והמ"ו (ס"ק ד') כתב הטעם כזה וז"ל ונראה לי הטעם בתקדושת גרע מאליל, דאליק עצמו נטויו תלוין בשלימותו, דכל זמן שהוא שלם הוא פלח ליה, וכן מחויב אותה לנוי, אבל אם נפסל כמל מנע מחשבה זו, משא"כ בתקדושת דאפילו דבר מעט שאינו חשוב מקריב לפניו, נמצא דלא פקע איסור אם נפסל עכ"ל.

ואולי אפשר לומר עוד טעם כזה ע"ד אגדה.

דהנה הרמב"ם כתב כמורה נבוכים (ח"ג פ' ל"ו) דמשום הכי אסרה התורה"ק בהגאה כל הבא מע"ו וכליה, כי היה אפשר שיקרה לאיש אחד שתצליח סחורתו וירבה ממנו מן הרמים ההם, ויחשבהו סיבה ויאמין בה, לזאת אסרה התורה כהגאה כל הבא מע"ו מפני שנגזל מן המחשבה היא יעיי"ש שהאר"ך. (וכידוע שרביה"ק ז"ע היה רגיל להוכיחו כענין לקחת כספים ממקורות זרים). ואולי אפשר לכתוב כשנבטל אדם העבודה וזה בעצמה הרי הוכיח והראה כזה כי מבטל לגמרי האמונה הטפילה כהע"ו, ואינו הוזהר בה שום כח אלקי, עד שהולך ומאבד אותה בידים, לכן מותר בהגאה אחר הביטול כי אין כאן חשש שיבוא לאחר הצלחה כממנו ויתלה בה, אחר שכמלו במחשבה ובמעשה, אבל כמבטל את תקדושת ע"ו, ואת הע"ו בעצמה לא ביטל, א"כ שפיר יש לחשוש דאף אחר שביטל את תקדושת ע"ו, יבוא וימצא הצלחה כממנו ויש לחשוש שיתלה אותה בכח הע"ו, ועוד יוסף לטעות כזה לומר דאף אחר שביטלו נעשה מזה הצלחה גדולה בממנו מבח הע"ו ח"ו, ולכן כרי להרחיק את האדם מן העבודה אסרוהו אף אחר הביטול.

עכ"פ לענינינו שנתעורר כאן ספק איסור של תקדושת ע"ו, צריכין לפרוש מזה לגמרי, ואין להקל בזה בשום אופן, כאשר כבר פסקו כזה גדולי ישראל.

מי כעמך ישראל

והנה כאמת רואים כזה גדול כח קדושת ישראל, כי מיד שנתעורר כאן החשש, בנות ישראל הכשרות מסוף העולם ועד סופו הרחיבו את עצמם מזה, עד שיבררו דעת גדולי ישראל בדת מה לעשות. ואף דרבר קשה הוא להם עד מאוד, עם כל זאת מסרו נפשם על דבר זה כרי שלא יעברו על חשש איסור דאורייתא דע"ו, והרי הוא כאמת זכות גדול לטובת כלל ישראל.

אין לסמוך על שמועות שאין בהם ממש

וצריכין להזהר שלא להיגרר אחר שמועות שונות ומשונות וזה ברור שאין לשום "פירמע" המכירים הפאה נכרית נאמנות כזה, וכמו שנפסק בשו"ע יו"ד (ס' קי"ט סעיף א') שהמהבר פסק כדראב"ד שאך על החשוד אין לסמוך עליו, והרמ"א ז"ל פסק כדראב"ד שאף ממי שאינו חשוד אסור לקנות אפילו איסור דרבנן, יעי"ש בש"ך ס"ק ג, והמ"ו שם (ס"ק כ') כתב לנהוג כדעת הרמ"א "כפרט שאנו רואין קלקול הדורות ולא אכשר דרי", והן אמת שמדברי הש"ך (ס"ק א') נראה שנוטה להקל וכדעת המחבר, אבל ההבואות שור (בכבוד שור ע"ו למ) מכריע דכאיסור

איסור צריכין להזהר. על כן צריכין לידע שכעת אין לסמוך על כל השמועות שונות הנפוצים, אזהרם בכלל הספק ואיזה מהם לא, כי לא נתברר עדיין לאשורו. ומה בכל הכשרים על מאכלים וכדומה לא נסמך כי אם על רב המכשיר המחוק ככשרות, אשר נסע בעצמו למקומות ההם אשר מייצרים שם המאכלים, וכיור בעצמו על כל הפרטים כמי עינו, כל שכן כזה בחשש ספק ע"ו אי אפשר לסמוך על השמועות הנפוצות כשוק, ומה גם שהרבה שמועות מקורן הוא מהפירמע"ם המוכרים, שאין להם נאמנות כזה. ולכן גדול כח קדושת השם אשר עשו בנות ישראל כזה.

מדיכין יצא העגל הזה

אכן אמרו חכ"ל (ע"ו מה): כי העוקר ע"ו צריך "לשרש" אחריה, ולכן צריכים להתבונן בשורש הדברים איך נדחה הדבר הזה ואיך נתגלגל הדבר עד כרי כך, שיצא מתחת ידיו מכשול גדול כל כך, אשר נכלל בזה רוב רובן של כלל ישראל. כי שאלה זו לא שייך רק על יהודי או על קהילה מסוימת רק סובב את כל הקהלות. והלא כלל גדול הוא בירינו מפי הצדיקים, כי כח הציבור מתנהג על ידי סיעתא דרשמיא, ואם כן האיך הגיענו למצב כזה, עד אשר לא זכינו לשמירה מן השמים שלא נפול אפילו בחשש חטא חמור כזה, "וואו איז די סיעתא דרשמיא פון כלל ישראל"? החיוב מוטל עלינו להתבונן בהתבוננות ובהשכל איך יצא הדבר ומה הוא הגורם.

אוי לנו שכך עלתה בימינו

ולראבוננו האמת ניתן להאמר כי הגם שענין פאה נכרית הלא יש כזה פלוגתת הפוסקים, וידוע שיטת החתם סופר והרב"י חיים ועוד הרבה גאוני תקופת קריבא וזק"ל שאסרו, הגם שלעומת זה היו פוסקים שהתירו אותה. "אבער אין רי לעצמע זמנים וענען מיד לידעד ווייט פארקראכן אין דעם ענין פון שיימלען", עד שהתחילו לילך בפאה נכרית כזאת האסורה לכל הדעות. ואף להפוסקים המתירים, אסורים הם בתכלית האיסור.

מקור ההלכה באיסור פאה נכרית

ומקורם נציע קצת הענין במקורו, הנה החיוב לכת ישראל הנשואה לכסות ראשה, הוא מהתנ"א כתובות (דף עב) במתני' ואלו יוצאת בוגט שלא בכתובה וכו' העוברת על דת יהודית וכו', ובגמ' ואיזהו דת יהודית יוצאה וראשה פרוע, ומקשה הגמ' ראשה פרוע דאורייתא היא, דכתיב ופרע את ראש האשה ותנא רבי רבי ישמעאל אודהר לבנות ישראל שלא יצאו בפרוע ראש, ומשני דאורייתא קלחה שפיר רמי, דת יהודית אפילו קלחה נמי אסור, ופירש"י (ר"ה אהרה) מדעברין לה הכי לנוולה מדה כנגד מדה כמו שעשתה להתנאות על כועלה מכלל דאסור, א"ל מדיכתיב ופרע מכלל דהתנא שעתא לאו פרועה הוא, שמע מינה אין דרך בנות ישראל לצאת פרועות ראש וכן עיקר ע"כ.

הזהרה הקדושה החמיר מאוד בעון פריעת הנראש

והנה רביה"ק ז"ע דבריו ואל (פ' וישלח) הקשה על מימרא זו,

ואולי אפשר לומר טעם אחר שרמזה התורה"ק דייקא איסור פריעת ראש אצל מעשה רסומה, כרי להראות דאף שמרובר כאן מסומה שנתמה מדרכי בנות ישראל הכשרות והצנועות, שקינא לה כועלה ונסתרה, עם כל זאת הוצרכו לפרוע את ראש האשה, כי עד עכשיו לאו פרועה הוה, וכמש"כ רש"י הנ"ל מרכתיב ופרע, מכלל דהתנא שעתא לאו פרועה היא, ונמצינו למדין מזה עד כמה פרצה תורה כישראל דאף הגרועה שבישראל לא היתה יוצאת פרוע ראש, עד אשר אם קיימו בה מצות פרוע ראש היתה זאת בויון גדול עד מאוד, ובעוה"ר אוי נא לנו שכך עלתה בימינו לחפש היהרים ולהקל בענינים חמורים הללו.

בזכות שלא שינו את מלבושם זכו ליציאת מצרים

וכזה אפשר לומר הכוונה כמדוש פליאה הים ראה וינס, מה ראה ראה ברייתא דר' ישמעאל, דהנה כל זכות גאולתן של ישראל ממצרים ה' בזכות נשים צדקניות, אשר לא שינו את מלבושם מבגדי הצניעות, לכן דייקא כאשר ראה הים ברייתא דר' ישמעאל דאודהר לבנות ישראל לצאת בפרוע ראש, וכי כתבה התורה"ק אצל פרישת סומה לתרווח שגם לה הוצרכו לגלות ראשה, כי גם היא כסתה את ראשה, לכן מיד וינס ונבקע הים לצורך בני ישראל.

עכ"פ היוצא לנו מדברי הגמרא דללכת בגלוי שער הראש הוא איסור מדת משה ויהודית ויוצאת שלא בכתובה, ועל זה החמיר הוה"ק עד מאוד אשר מביא עליה קללות חמורות רח"ל כנ"ל.

והנה כפאה נכרית אשר מלבישין במקום השער, על זה דנו הפוסקים אי היה להם דין כשערות ממש או לא, ועל זה פסקו הרבה פוסקים דאין לצאת לרה"ד כפאה נכרית, וכן פסק הרב"י חיים כשו"ת יו"ד ח"ב ס' נ"ט וזה"ל כבר האריכו בזה בספר כאר שבע וככל האחרונים, ורובם מכחישים לאסור וכו', ולכן בוודאי אסור לצאת כפאה נכרית והוא מדת יהודית עכ"תה"ק.

דעת קדשם של אבותינו ורבותינו ז"ע

וזאת ברור הוא דעת קדשו של הרב"י חיים היא לאו שיטה יהודא, אלא היא שיטת הרכה פוסקים אשר רובם כטולם נקטו בוותיהו ואסרו ההליכת פאה נכרית ברה"ר, וכן הוא ג"כ שיטת החתם סופר ז"ע בהגותו לשו"ע (או"ח ס' ע"ה), וכן כתב כצוואתו להזהיר את ביתו אחריו כזה. [וכן כתב רביה"ק ז"ע בספר"ק דברי יואל (פ' בראשת) וזה"ל וכפרט כמדינתנו שקבלנו עלינו הוראת הרב"י חיים זל"ה שאוסר לצאת לשוק כפאה נכרית, וכל הדומה לשער אסור משום דת יהודית, וכיון שנהגו אבותינו כן הוי המנהג הלכה קבוע, ואסור מדינא עכ"תה"ק].

והגם שהאמת ניתן להאמר שהיו פוסקים אשר סמכו עליהם להתיר ללכת עם פאה נכרית, אבל בשנים האחרונות ירדנו פלאים עד אשר התחילו בנות ישראל לילך עם פאה נכרית כאלו אשר לא התירו שום פוסק ושום רב ומורה הוראה כישראל, ונקראים בשמם קאסמו"ם מע"ד, אשר פאה נכרית כאלה אשר נראין כשער ממש אסורין בתכלית האיסור, כי זיל

כח מעמא דאיסור משום פריצות דשער, אשר מביא לדי דההור רח"ל, ושערות אלו עשויים דייקא שיהא נראה כשער האשה, כלי שום היבד בין בתולה לנשואה, ואין שום פוסק או מורה הוראה כישראל שיחיר אותו, כי לא תליא בפלוגתא הפוסקים הנ"ל, כי הוא אסור ככירוד לכל הדעות. וגם כיומ"ץ העי"ר אשר כולו משערות אדם קיים השש הלו.

והן הם היו כעברנו כי הגיענו לראב"ן ונמצא כזה שנתעורר כאן שאלה המורה בואת כתשש ספק תקרות ע"ו ה' ישמנו, כי פרצו גדר כיסוד קדושתן של ישראל, ולכן אברנו הסייעתא דשמיא המלוה את כח הציבור.

רוח הקודש הופיע בבית מדרשו של הדברי חיים זי"ע
 וכדאי להעתיק מה שמבא כספר המדה גנוזה (פ"ו), מעשה נורא שהיה אצל מרן זי"ע, אשר בשנים ההם התחילו קצת נשים ללבוש בשיטלעך, אשר פסק שהוא אסור עפ"י דין ואין שום חילוק בין פאה נכרית לשערות עצמו וכו', וכאב לו עד מאוד שעוברים ככל יום על עשה של ואבריל אתכם מן העמים, וגם על ל"ח של לא תלכו בתקות הגוי, וכתב הדברי חיים מכתבים לתגאון ר' שלמה קלוגער, ולתגאון ר' יוסף שאול מלעמבערג, ולתרכ מקראקע, ולגיסו תרכ מטארניפאל בעל מנחת חינוך שברצונו להתוודע עמהם אורות זה ושיגורו איסור תמיד שלא ילכו כזה. את"כ היה מעשה שנפטר אצל הרה"ק הדברי חיים ג' מיליו רה"ל, שהיה לו מאשהו בת רכי צכי (מטארניא) וי"ל, כי עד או היה לו ממנה ר' ילדים, ואו נשאה רק בתו נחמה"לע ע"ה, או אמר שברצונו לעשות להם הספר, וצוה לאסוף את כל העיר האנשים ונשים, והלך לביהכ"נ ועשה הספר עליהם, ובתוך ההספר אמר שכל זה בא לו מהמת שמתירש על איסורים הנ"ל, ואמר אא"ו שעל דברים אלו אמרו חז"ל (שבת קה): היום איני לו עשה כך ומתיר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו לך ועובר עוברת ורה, לואת מנכר צעק ולצאת נגר זה ככל כוח ע"כ.

והנה עד היום היה נראה זה כעין מליצה, אבל כהיום אנו רואים כי רוח הקודש הופיע בבית מדרשו, עד אשר הגיענו כעוה"ר למצב כזה אשר נכשלו ונפלו ברשת זו של חשש ע"ו רח"ל, ואברנו הסייעתא דשמיא שגלוהו את כח הציבור, וכאמת זאת היא הסייעתא דשמיא אשר גילו לנו מן השמים ונחגלה כי יצא מכשול גדול מתחת ידיו, כדי שנוכל לחקנו בחיקון השלם כענין השיטלעך כעוה"ש".

רוב השערות בשוק קרוב לוודאי שהם מחשש תקרובת ע"ו

ויש אשר רצו לומר כי בפאה נכרית האלו האסורים בתכלית, אין שום שאלה כנידון דירן של ע"ו, והכל יפצה פיהם משני טעמים, ראשונה דאף אוד לא כירר הדבר על בוריה דאין מביאין אותו ממדינות הודו, ואף אם המכרים אומרים כי זה כח ממדינת אייראפע וכדומה, וכי יודעים ככירוד מהיכן הגיע זאת לאיראפע, הלא על זאת אין שום ידיעה. ועוד רחלא

בני ישראל על זה כל אחר עושה תשובה ומתחרט, ועל זה אמר הנביא מקודם שוכה ישראל עד ה' אלקך כי כשלת כעונך, אבל עור וזאת מוהיר הנביא קרו עמכם דברים ושובו אל ה', כי העיקר הוא לחפש שורש החטא ולהוסיף גדרים וסייגים כדרכי הצניעות ולהציב מעשיו עד שנוכה לשוכ אל ה' בלב שלם ובנפש הפיצה.

את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו
 על כן הומן גרמא אשר שלחו התעוררות מן השמים ללכות בני ישראל, וכאשר ראינו כי בנות ישראל הכשרות נשים צדקניות פרו עצמם מאיסור הלו, אבל העיקר הוא להוסיף גדרים ולקבל על עצמנו כל אחר לפי מדרגתו לשפר ולהגביר כח הקדושה והטהרה בישראל. וכודאי הנה מה טוב ומה נעים אשר שומעין כי הרבה מנות ישראל קבלו על עצמם להחזיר עטרה ליושנה, ולהלביש את עצמם בתכלית הכשרות כשימת הדברי חיים ושאר הפוסקים, אשר כודאי תבא עליהם ברכת טוב, וזכות גדול הוא להם ולדורם אחריהם. אולם לאו כל אחר הוא כמדרגה הוה, אבל זאת החיוב הוא בוודאי על כל אחר ואחר להוסיף כצר מה ברובי הצניעות, וח"ו שלא לחפש התירים של שוא והכל, מינים ממינים שונים. וכודאי כי ללבוש השיטלעך אשר כולו משערות אדם ואין ניכר שהם שיטל, אסור בתכלית האיסור מעיקרא דרינא. ומי שביכלתו להשפיע בתוך ביתו עכ"פ שילכו רק עם "סינטעטישע שיטל", בוודאי צריך לעשות כן, וגדר גדול עשה בוה, ועכ"פ כל אחר ואחר צריך להוסיף שמירה על שמירה, ובפרטיות כענין כיסוי הפאה נכרית אשר כמה נשים שכונן העבר כיסו הפיאה, ולראב"ן כשנים האחרונות הלכו מדתי אל רח, ונחמטט השיעור בזה למחצה לשליש ולרביע, וצריכים להתעורר בזה לכסותה כרת וכרין ולא להקל כמזאת אנשים מלומדה.

ובאמת הוא דבר פלא אשר אנו רואין עד כמה שמרעשים הרבנים ומוהרין בכח תורתם על פרצות הדור בין כעניני צניעות וכן כשאר ענינים, ובפרטיות כענין הקאמפיומער והאינטערנעט אשר בעוה"ר רבים חללים הפילו, ונחר גרונם של הרבנים מלצעק על כל ואת, ועם כל זאת אין איש שם על לב לשמוע את זעקת ושועת הוכת השעה בשלימות וכראוי. וכנידון דירן ראינו אשר מיר כאשר יצא קול מחאה כמתנה מיד פרו עצמם כמסירות נפש ולא חיפשו התירים של הכל ושוא, ומה זה ועל מה זה.

אכל הדבר פשוט הוא כי הלא אנשי כנה"ג כמלו יצא דע"ו, ויצרא דעריות לא הצליחו לכמל כמבואר בנמרא (יומא סו:). לכן כאשר כא הקדיאה אל בני ישראל בחשש ענין של ע"ו מיד פרו עצמם מזה מכל וכל, משא"כ ביצרא דעריות אשר עדיין השמן מרקד בינינו, כמה קשה הוא להתגבר על כל המאדעם אשר שומטים בקרית תוצות. אבל זאת הוא עבודתנו כימים האלה לירע כי כל זאת הוא אך ורק אחיות עינים מכת הם"מ, והכל שוא ורמיון עובר אשר צריכין בכל הכוחות להתגבר וללהום כזה, וזה נוגע ככל ענין וענין כעניני קדושה וטהרה.

נשים ואמר, כי הלא אכותינו ואכותינו מסרו נפשם וגופם על קדושת השם והשליכו עצמם ככשן האש במסירות נפש, ואנו שוכנו כולנו פה היום כולנו חיים, אילו היה מפקש מאתנו למסור גופינו היינו עושים אותו בשמחה, ומה מפקש מאתנו השי"ת מכ"נ על שערות הראש, ועל זה מבטיח לנו הקב"ה שנוכה לגדל דורות ישרים ומבורכים וכל מיני השפעות שבות ככני חיי ומווני עכ"ל"ק.

וואת צריכין להתכונן ולהתעורר שלא יהא קמרוג כלפי מעלה ח"ו, כי כאשר אנו רואין כי רבבות גוים גויון את שערות ראשן ומסרין את יפם כעטור העבירה וזה הסרוחה והמאוסה, ולמה לא נהיה כדבר הזה שלא יהא לנו מסירות נפש ולהגדיר את עצמנו ככת הקדושה למאום ולהתרחק מכל פירצות הורו כעבור כבוד אלקים חיים.

וכודאי יש מליצה ישרה על זה וכמו שאמר פעם רביה"ק זי"ע על הא דמצינו באומות העולם אשר כעת אשר הם הולכין לבית ע"ו שלהם אין שום קול פוצה פה לדבר, ולהבריל אלף אלפי הברלות כאשר אנו נכנסין בבתי כנסיות וכבתי מדרשות יש יחידים אשר אין להם מורא מקדש. אמר רביה"ק זי"ע כי הגם רמצינו לימוד וכות על זה ולחלק, שאין להם יצה"ר על זה למנעם, ואדרכה להיפך שהוא מטייעם, אבל עכ"פ מראת הקמרוג צריך להמנע מזה עכ"ל"ק, כמו כן "דער ועלכער יצה"ר וואָס הייסט זי ויך אפשעהרן, לאוט אונו נישט אפשעהרן", מכל מקום צריכין עד מאוד להזהר שלא יהא ח"ו קמרוג, ולכן צריכין להתכונן כזה ולהתחוק בגדרי הצניעות ככל כוחנו.

אבותינו ורבותינו הק' שמשו ברוח הקודש

אנו עומדין כעת בימי הספירה כשכוע שכו היא ספירת יסוד, וכהיום בשב"ק הוא נצח שבסוד, אשר אנו רואים כי יסוד קרושתן של ישראל אשר יסודתן מדררי קודש מצדיקים הקודמים אשר רוח הקודש הופיע בכית מדרשם, הם "נצחיים" לעולמי עד, וממנה לא נוזו כשום אופן. וכמו שאנו רואין שעל ידי שננו מרובם הקדוש הסלולה לנו דור אחר דור, יצאה מכשול גדול כזה ה". וכן הוא ככל עניני יסודי הדת אשר אין לנו אלא מה שהורו לנו הצדיקים הקודמים.

וכמו שאנו רואין כימינו אלה כענין טמאת הציונות, אשר רביה"ק זי"ע היה עומד ומוהיר את ישראל כסכנת הציונות, וכשעתה היה ללעג ולקלם בעיני העולם, וכהיום הגיענו למצב כזה אשר כלל ישראל ככל העולם כולו, נמצאין כסכנה גדולה כזה ה' ישמנו, ואנו רואין כחוש עד כמה צדקו דבריו הקדושים, וואת צריכין לירע, "או דער רבי זי"ע האט ממשש געווען ברוח הקודש, אלע פריעדיגע צדיקים האבן משמש געווען ברוח הקודש, און די אלע וואָס האבן פרוכירט איבער צו שפיצן, ועהט מען וואו אהין זיי וענען אנגעקומען.

טהרתן של ישראל סגולה לקבלת התפלות

כזה השבוע הכא לקאתנו לשלו' אנו מזכירין כספירת יסוד שם

מן השמים ונתגלה כי יצא מכשול גדול מתחת ידיו, כדי שנוכל לחקנו בתיקון השלם בענין השיטלעך בעוה"ש".

רוב השערות בשוק קרוב לוודאי שהם מחשש תקרובת ע"ז

ויש אשר רצו לומר כי כפאה נכרית האלו האסורים בתכלית, אין שום שאלה בנידון ירדן של ע"ז, והכל יפצה פיהם משני מעמים, ראשונה דאף אחד לא יכיר הדבר על בוריה דאין מביאין אותו ממדינות תודו, ואף אם המוכרים אומרים כי זה בא ממדינת אייראפע וכדומה, וכי יודעים ככידור מדיכן הגיע זאת לאייראפע, הלא על זאת אין שום ידיעה. ועוד הדלא מילחא דמסתברא הוא, רטודאי יש מקום לחוש שרוכ השערות כאין משב, כי אין לך שום מקום בכל העולם כולו אשר אנשים בה רכים גוזים כיחד את ראשם אשר הוא עומד למכירה, ובוודאי דרובו ככולו מספקין משב, וא"כ הוא קרוב לוודאי כי יש לחשוש כי רובן ככולו הם מתקרבות ע"ז.

ואכן אף אם יחבר בוודאי וככידור גמור כי אין זה מתקרבות ע"ז. איי ואבוי לנו אשר אתר שעוררו אותנו מן השמים ופתחו לנו שערי החשוכה, עוד נרד עשר מדרגות אחרונות רח"ל, והיעלה על הרעת שבנות ישראל חלילה וחלילה יתירו עצמם ללכת כפאה נכרית כאלו אשר הוא בוודאי איסור חמור בלי שום ספק על פי שיטת כל הפוסקים, ואין שום פוסק בעולם שמקל כדבר הזה, ואדרבא תכלית תבניתו בזמן כזה הוא ללמוד לקח ולברות מכל צד נגודו איסור ולדוסף גרדים וסייגים ולהגביר כח הקדושה בישראל.

מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה

והנה מסופר כי התפץ חיים ז"ע אמר פעם על אדם אחד שויכה את הרבים בזכות גדול לפי דעתו הקדוש, אמר התפץ חיים כי אין אני מקנא את האדם על עצם הזכות אשר בא על ידו ויכיו הרבים, כי הלא מן השמים יזכו אותו שיהא הוא ממזכיר הרבים, אבל זאת הוא אשר אני מקנא בו, את מעשה המצוה אשר עשה לפני זה, אשר כוודאי וכה לעשות מצוה גדולה עד מאוד, עד אשר בגללו וכה שגלגלו זכות גדול כזה על יח.

והנה לענינינו נהפוך הוא אשר מוטל עלינו חיוב גדול להתבונן כאשר נכשל כלל ישראל בחטא גדול כזה דחשש ספק ע"ז, אף היתה בשוגג ובלא ידיעים, מכל מקום צריכין לחפש מה הוא הגורם שגרם לירי כך רח"ל בבתי עבירה גוררת עבירה. וזאת היתה בגלל אשר נטו מדרך אבותינו ורבותינו הקדושים, אשר הלכיש בנות ישראל את עצמן כפריצות גדול באופן גורא ואויס, עד אשר פרצו יסוד קדושתן של ישראל בפריצות גדולה כזה אשר לא היתה מעולם, והם היו כעכרינו שבאו ליר מכשול גדול כזה.

וזה כיאר הפסוק "שוכה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך, קתו עככם דברים ושוכו אל ה'", והקושיא מפורסמת על כפל הלשון. ולענינינו יש לומר כי בוודאי על עצם הטא השוגג אשר יצא מכשול גדול מתחת

פרשו עצמם במסירות נפש ולא חיפשו היחדים של הכל ושוא, ומה זה ועל מה זה.

אבל הדבר פשוט הוא כי הלא אנשי כנה"ג כמלו יצרא דע"ז, ויצרא דעריות לא הצליחו לכמל כמבואר בגמרא (יומא סז:), לכן כאשר בא הקריאה אל בני ישראל כחשש ענין של ע"ז מיר פרשו עצמם מזה מכל וכל, משא"כ ביצרא דעריות אשר עדיין השטן מרדך בינינו, כמה קשה הוא להתגבר על כל המאדעם אשר שומצים בקרית תוצות. אבל זאת היא עוברתינו כימים האלה לידע כי כל זאת הוא אך ורק אחיות עינים מכת הם"מ, והכל שוא ורמיון עובר אשר צריכין בכל הכוחות להתגבר וללחום כזה, וזה נוגע בכל ענין וענין כעניני קדושה וטהרה.

קול מלחמה במחנה אודות הקאמפויטער והאינטערנעט

ובמיוחד בענין הקאמפויטערס והאינטערנעט דאף מי שצריך אותו בהכרח לצורך פרנסתו, מכל מקום אל יכניסו אותו בשום אופן בתוך ביתו כי סכנה גדולה הוא עד מאוד, ואף לצורך הפרנסה יכולין היום לגודרו בחדרים שמכונים "פילטער" שלא יכנס אצלו שום דבר תועבה, וזהו חיוב גדול עד מאוד, ובפרט עכשיו שנעשה התעוררות מה לבער עצת היצר וקליפת המאדע"ם, צריכין להאחו כה כמאמר הכתוב אם תעירו ואם תעוררו את אהבה עד שתחפץ, אחותיו ולא ארפנו.

חובתינו לשמור על גחלת הקודש שלא תכזה

והנה כ"ק מרן ארמ"ר מ"ח שליט"א בדרשה אורוח עניני צניעות, הביא מה שכתב הדברי חיים בתשובה (י"ד ח"א סי' ל') וזל"ק וידעתי ככידור ברוחי אצל מ"ח ו"ל בעל ברך טעם כמעט דרין שגם שם לא הלכו במלכושי פריצות כזה ח"ו, וכפי ששמעתי או לא נמצאת בכל מרינה אשכנו שום אשה חשוכה שחלף בשערות ופיאה נכרית, רק איזה מנקלי העם פתחי הערך והיו לקלם, ורק בעוה"ז מקרוב נשחרב המנהג הזה מן האפיקורסים וכו' עתה ד"ק, והוסף מ"ח שליט"א על זה, והנה אנו רואין מזה מוסר השכל ולימד גדול, דאף שהיו כדור לפני זה דור דיעה יראים ושלמים חרדים לרבר ה', עד אשר העיד הרברי חיים שלא היה ככל מדינת אשכנו שום אשה עם פיאה נכרית, אבל כאשר התחילו לצות מרדכי הצדיקים הנה כדור אחד הלכו וירדו עשרת מנינים עד אשר לא נשאר שום זכר של יהדות במדינת דייטשלאנד, וזאת הוא לימד והתחייבות גדול שלא ליחן למשחית ליבנם בחוך מחנינו, ואדרבא להוסף ולהרבות כח הקדושה בישראל.

מאויבי תחכמי מצותיך

ומדי דברי בי זכור אומרנו עוד פרט אחד, בענין גיווח שער האשה, אשר החמירו אבותינו ורבותינו בכל החרות, שכל בנות ישראל הנשואות יגוו את שערות ראשן לנכרי. וידוע מה שאמר רביה"ק ז"ע בדרשת כל נדרי אתרי אשר עבר על כלל ישראל כוס התרעלה, אשר נהרגו רבבות ישראל על קידוש השם, הרים רביה"ק את קולו בככיה ופנה אל הערת

היה עומד ומוהר את ישראל בסכנת הציונות, וכשעתו היה ללעג ולקלם כעני העולם, וכהיום הגיעו למצב כזה אשר כלל ישראל בכל העולם כולו, נמצאין בסכנה גדולה כזה ה' ישמרנו, ואנו רואין בתוש עד כמה צדקו דבריו הקדושים, וזאת צריכין לידע, "או רעד רבי וי"ע האט משמש געווען ברוח הקודש, אלע פריעדיגע צדיקים האבן משמש געווען ברוח הקודש, און די אלע וואס האבן פרוכירט איכער צו שפיצן, זעהט מען וואו אהין ווי זענען אנגעקומען.

טהרתן של ישראל סגולה לקבלת התפלות

כזה השכוע הבא לקראתנו לשלו' אנו מוכירין כספירת יסוד שם הקדוש "יג"ל פו"ק, והוא ר"ח יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך. וידוע מה שהיה רגיל בפומי' רביה"ק ז"ע לומר כימי השוכבי"ם מה שכתב הנועם מגדים (פ' שמות) לפרש הפסוק (תהלים קג) וחסד ה' מעולם וגו' לשימרי בריתו ולזוכרי פקדיו לעשותם וגו', וזאתה"ק ריש לדקדק רמח"ו זה ברית ופקדיו הכל חד ולמה חלקו הכתוב, וגם הול"ל לשומרי בריתו וזוכרי פקדיו, מאי ולזוכרי פקדיו דמשמע או הא או הא. אך הבוונה הגראה דריכר הכתוב על שמירת אות ברית קודש, ועוד כת אחרת גם שפגמו קצת כחמאת נעורים, לא שכחו הדבר רק זכרו היטב לחקן הפגם גם עליהם חסד ה' יהיה, וזהו שחלקו הכתוב לשומרי בריתו צדיקים דמעיקרא, ולזוכרי היינו כת שניה שפגמו קצת אך זוכרים פקדיו ר"ל הפגם והחמרון, ויהיה פקדיו מלשון לא נפקר ממנו איש, לעשותם ר"ל לתקנם לחקן כל הפגמים, גם עליהם יגרל חסד והבן היטב עכ"ל בנועם מגדים.

ולענינינו יש לומר הכוונה שמבקשין מהקב"ה יחיד גאה ל"עמך" פנה, אף לפשוטי עם שאינם משומרי הברית, מכל מקום פנה אליהם כי עכ"פ הם מוכרי קדושתך, וזאת עוברתינו כימינו אלה לזכור את יסוד קדושתן של ישראל ולשמר אותם בתכלית השמירה, ובזכות זה נוכח "שועתינו קבל ושמע צעקתינו יודע העלמות", וימלא ה' כל משאלותינו למצובה.

והנה המשך חכמה (פ' בהעלותך) מביא בשם הגר"א כי כומן שבטלו יצרא דע"ז או נפסקה הנכוואה מישראל, כי זה לעומת זה עשה אלקים, וכאשר נפסק כח הטומאה דע"ז כמו כן נפסק כח הקדושה בנבואה. והנה כדורינו אלו הגם שכבר נעקר יצרא דע"ז, עכ"ו נסה הקב"ה את דורינו ביצרא דע"ז. ותהלה לקל כי זבינו להתגבר על יצר הלוה, וכל הגושים בנות ישראל סבא, הלכו במסירות נפש ופרקו מעליהם חשש ספק איסור ע"ז, אם כן בוודאי הוא עת רצון שנוכה שיחרומם קרן ישראל ויחזור כח הנכוואה ונוכה לכל היעודים אשר הבטיח לנו השי"ת על ידי הנביאים, כדכתיב (יואל פרק ג א) ויהי אחרי כן אשפוך את רוחי על כל כשר ונכאו בניכם ובנותיכם וגו', וניצל מכל צרה וצוקה, ונוכה לגרל את בנינו על דרך התורה והמצות, אנו זאל מיר זך נישט דארפן שעמען צו טרעפן מיט אונזערע ויידעס און כאכעם ביי תחיית המתים, אזוי ווי ששפיט "נגרד זקניו ככור", ונוכה כמדרה לקבל פני משח צדקינו עם כ"ק מרן רבנו מ"ח שליט"א בראשינו כמרהר כימינו אמן.